

*Ke dvěma frekventovaným smlouvám
– ke smlouvě o kontrolní činnosti
a smlouvě o tiché společnosti
The Two Frequented Contracts
– The Control Activity Contract
and the Silent Company Contract*

KAREL MAREK¹

Abstrakt

Smlouvou o kontrolní činnosti se kontrolor zavazuje zjistit nestranně stav určité věci nebo ověřit výsledek určité činnosti a vydat o tom kontrolní osvědčení a objednatel se zavazuje zaplatit mu odměnu. K ujednání, jímž se kontrolorovi ukládá povinnost, jež by mohla ovlivnit nestrannost kontroly nebo správnost kontrolního osvědčení, se nepřihlíží. Smlouvou o tiché společnosti se tichý společník zavazuje k vkladu, kterým se bude podílet po celou dobu trvání společnosti na podnikání podnikatele, a podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku.

Klíčová slova

smlouva o kontrolní činnosti, občanské právo, obchodní právo, občanský zákoník, obchodní zákoník, tichá společnost, podnikatel, tichý společník

Abstract

Under an inspection contract, the inspector undertakes impartially to inspect the condition of a certain item, or to the results of a certain activity, and to issue a certificate of inspection to this effect, and the client requiring such inspection undertakes to pay the inspector a fee. The Treaty on the quiet company, silent partner undertakes to deposit, which will be involved throughout the duration of the company on business entrepreneurs, and the entrepreneur undertakes to pay a silent companion to share in the profit.

Key words

inspection contract, civil law, business law, Civil Code, Commercial Code, the quiet company, businessman, the silent partner

DOI

<http://dx.doi.org/10.37355/fvpk-2020/1-03>

¹ prof. JUDr. Karel Marek, CSc., Vysoká škola finanční a správní, Fakulta právních a správních studií, Praha, e-mail: k.marek@centrum.cz

Úvod

Podle občanského zákoníku z. č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebudou moci všechny osoby shodně postupovat.

Při výkladu právních jednání (právní jednání nahrazuje dosud vžitý pojem právní úkon) se nově liší jednání v právním styku podnikatelů.

V právním styku podnikatelů se totiž (kromě výkladu podle ustanovení § 555 až 558 odst. 1 občán. zák., který vychází z obchodněprávní úpravy) přihlíží podle výkladového ustanovení § 558 odst. 2 občán. zák. k obchodním zvyklostem zachovávaným obecně, anebo v daném odvětví, ledaže to vyloučí ujednání stran nebo zákon. Není-li jiné ujednání, platí, že obchodní zvyklost má přednost před ustanovením zákona, jenž nemá donucovací účinky (tedy před dispozitivními ustanoveními), jinak se může podnikatel zvyklosti dovolat, prokáže-li, že druhá strana musela určitou zvyklost znát a s postupem podle ní byla srozuměna.

Co se týká formy právních jednání, každý má právo zvolit si pro právní jednání libovolnou formu, není-li ve volbě formy omezen ujednáním nebo zákonem.

Navazující ustanovení § 564 občán. zák. pak určuje, že vyžaduje-li zákon pro právní jednání určitou formu, lze obsah právního jednání změnit projevem vůle v téže nebo přísnější formě; vyžaduje-li tuto formu jen ujednání stran, lze obsah právního jednání změnit i v jiné formě, pokud to ujednání stran nevyklučuje (tato úprava za středníkem je obsahově blízká dřívější úpravě v § 272 obchodního zákoníku).

Úpravě smluv se pak v občán. zák. věnuje ustanovení § 1724 až 1784.

V ustanovení § 1725 se obecně určuje, že je smlouva uzavřena, jakmile si strany sjednají její obsah. V mezích právního řádu je stranám ponecháno na vůli svobodně si smlouvu ujednat a její obsah určit. To se může jevit shodné s právní úpravou předchozí.

Jsou zde však i speciální ustanovení. Smlouvy, které se uzavírají s použitím úprav smluvních typů, by měly obsahovat tzv. podstatné náležitosti.

Je však určeno v § 1726, že považují-li strany smlouvu za uzavřenou, ač si ve skutečnosti neujednaly náležitost, již měly ve smlouvě ujednat, hledí se na projev jejich vůle jako na uzavřenou smlouvu, lze-li zvláště s přihlédnutím k jejich následnému chování rozumně předpokládat, že by smlouvu uzavřely i bez ujednání této náležitosti.

Otázkou pak zůstává, zda to může být náležitost jakákoli, a to i ta, která by byla pro daný smluvní typ určující. Text zákona náležitosti nijak neomezuje, na otázku lze tedy zřejmě odpovědět kladně. Daná smlouva by se pak měla řídit právní úpravou příslušného smluvního typu, což může být náročné na provedení tohoto ustanovení.

Ustanovení § 1726 pak dále uvádí, že dala-li některá ze stran již při uzavírání smlouvy najevo, že dosažení shody o určité náležitosti je předpokladem k uzavření smlouvy, má

se za to, že smlouva uzavřena nebyla, pokud nedošlo k dohodě o této náležitosti; tehdy ujednání o ostatních náležitostech strany nezavazuje, ani byl-li o nich vyhotoven zápis. Zde může jít o jakoukoli, byť obecně nepodstatnou náležitost, která se takto stává podstatnou.

Kontrolní činnost

Smlouva o kontrolní činnosti byla dříve upravena v Zákoníku mezinárodního obchodu a posléze v obchodním zákoníku. Dnes je tato právní úprava obsažena v § 2652–2661 občanského zákoníku.

Lze předpokládat, že kontrolorem (dříve definovaným jako vykonavatelem kontroly) bude začasté podnikatel s příslušným předmětem činnosti.

Základní ustanovení

Podle základního ustanovení se podle smlouvy o kontrolní činnosti kontrolor zavazuje zjistit nestranně stav určité věci nebo ověřit výsledek určité činnosti a vydat o tom kontrolní osvědčení a objednatel se zavazuje zaplatit mu odměnu.

Podstatné náležitosti smlouvy tvoří:

- závazek kontrolora k nestrannému zjištění stavu určité věci nebo ověření výsledku určité činnosti,
- závazek kontrolora k vydání kontrolního osvědčení o tomto zjištění nebo ověření,
- závazek objednatele k zaplacení odměny kontrolorovi.

Nejde o subtyp smlouvy o příkazu ani smlouvy o dílo. Nejde o obstarání záležitosti ani o vytvoření díla, ale tato smlouva slouží ke zjištění objektivního stavu.

Nejedná se přitom jen o případné ověření množství nebo jakosti, může být sjednána jakákoliv kontrolní činnost (např. i dodržování právních předpisů při obchodní činnosti podnikatele, správnosti hospodaření se svěřenými hodnotami; může jít též např. o provádění revizí elektroinstalací, pevnostní zkoušky konstrukcí, těsnostní zkoušky potrubí apod.). Přesné vymezení předmětu kontroly je věcí konkrétního ujednání ve smlouvě.

Nestranný způsob kontroly

K případnému ujednání, jímž se kontrolorovi ukládá povinnost, jež by mohla ovlivnit nestrannost kontroly nebo správnost kontrolního osvědčení, se nepřihlíží.

Kontrolor provede kontrolu s odbornou péčí podle stanoveného způsobu kontroly, doby, místa a rozsahu kontroly, se zřetelem i ke stavu, v jakém se předmět kontroly nacházel v době jejího provádění. Zjištěný stav popíše v kontrolním osvědčení.

Kontrolní osvědčení může být různého dohodnutého druhu nebo druhu stanoveného zvláštními předpisy; může se např. jednat o osvědčení o jakosti a kompletnosti (potvrzující kvalitativní ukazatele zboží a osvědčující, že zboží obsahuje stanovená příslušenství), o atest (osvědčující zvláštní vlastnosti zboží, např. zaručenou svařitelnost), mj. i o revizní zprávy elektroinstalací (kterými se ve stanovených obdobích potvrzuje provozuschopnost zařízení odpovídající právním předpisům, závazným technickým předpisům a normám).

Kontrolní osvědčení může být mj. jedním z dokumentů při platbách s využitím dokumentárních akreditivů i při sjednání dokumentárních inkas. Může být též dohodnuto v kupní smlouvě, že toto osvědčení bude přílohou dodacího listu apod.

Dále se v praxi může sjednávat mj. i osvědčení při zjišťování stavu zásilky či kvality provedeného díla. (Výčet příkladů jen naznačuje široké možnosti realizace smlouvy.)

Neplatnost ujednání smluvního vztahu není vázána až na přímé ovlivnění nestrannosti, ale stačí pouhá možnost takového ovlivnění. Charakteristickým rysem této smlouvy je totiž právě nestrannost.

Kvalita, rozsah, způsob, doba a místo kontroly

Kontrolor provede kontrolu v rozsahu a způsobem obvyklým při obdobných kontrolách. Má se za to, že kontrola má být provedena bez zbytečného odkladu v místě, kde se předmět kontroly nachází. Objednatel oznámí kontrolorovi včas, kde se má kontrola uskutečnit.

Objednatel poskytne kontrolorovi součinnost nutnou k provedení kontroly, zejména mu umožní potřebný přístup k předmětu kontroly.

Mezi ostatní části smlouvy bude tedy zpravidla patřit způsob kontroly (zajišťující nestrannost), doba, místo a rozsah, jakož i popsání stavu předmětu kontroly.

Kontrolor musí kontrolní činnost nestranně provést; nestranné provedení však znamená, že výsledky kontroly také nesmí v kontrolním osvědčení nijak zkreslit, zatajit nebo jinak změnit.

Podrobnosti týkající se způsobu a rozsahu kontroly by měly být sjednány ve smlouvě. Toto řešení lze jen doporučit. Avšak pokud by tomu tak nebylo, bude se provádět výše popsaným postupem – v rozsahu a způsobem obvyklým při obdobných kontrolách.

Úplata a náklady

Právo kontrolora na odměnu vzniká provedením kontroly a vydáním kontrolního osvědčení. Společně s právem na odměnu vzniká kontrolorovi i právo na náhradu nákladů, které při provedení kontroly účelně vynaložil, ledaže z povahy těchto nákladů vyplývá, že jsou v odměně již zahrnuty.

Kontrolor má nárok na úplatu po splnění povinnosti provést kontrolu a vydat kontrolní osvědčení. Není-li úplata smluvena, je objednatel povinen zaplatit úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy se zřetelem k předmětu, rozsahu, způsobu a místu kontroly.

Vztah ke třetím osobám, vady kontroly, náhrada škody

Provedení kontroly se nedotýká právních poměrů mezi objednatelem a jinými osobami, zejména osobami, jimž je určen nebo od nichž pochází předmět kontroly.

Provedení kontroly je vztahem mezi dvěma subjekty a nedotýká se jiných právních vztahů. Kontrolní osvědčení vystavené kontrolorem vůči objednateli kontroly, jehož stejnopis může být předán např. prodávajícímu zboží, nemůže nahradit oznámení vad kupujícím, nemůže obecně nahradit ani prohlídky zboží kupujícím.

Jestliže kontrolor neprovedl kontrolu řádně, nevznikají mu nároky na odměnu, resp. na nutné a účelně vynaložené náklady, a objednatel může po uplynutí doby stanovené pro provedení kontroly od smlouvy odstoupit. Objednatel pak může postupovat podle ustanovení upravujících odpovědnost za škodu, případně uplatnit smluvní pokutu, byla-li sjednána.

Kontrolor je povinen nahradit škodu způsobenou porušením povinnosti provést řádně kontrolu, jen pokud tato škoda nemůže být nahrazena uplatněním nároku objednatele vůči osobě odpovědné za vadné plnění, jež je předmětem kontroly. Prvotní je vždy náhrada škody odpovědné osoby; odpovědnost kontrolora je až druhotná.

Kontrolor nahradí škodu způsobenou porušením povinnosti provést kontrolu řádně v tom rozsahu, v jakém objednatel nemůže účinně dosáhnout náhrady uplatněním práva z vadného plnění vůči tomu, kdo plnil kontrolovaný předmět. Kontrolor povinnost k náhradě škody nemá, opomenul-li objednatel vymáhat své právo vůči třetí osobě včas, nebo nemůže-li je vymáhat vzhledem k tomu, co s třetí osobou ujednal – viz ustanovení § 2660 odst. 1 občanského zákoníku.

Omezení podle § 2660 odst. 1 neplatí, ujistil-li kontrolor objednatele, že bez ohledu na rozsah a způsob kontroly zjistí všechny vady, nebo ujistil-li objednatele, že kontrolní osvědčení je úplné a správné.

Půjde-li o případy, kdy je vykonavatel povinen nahradit škodu způsobenou porušením povinnosti provést řádně kontrolu, přecházejí na něho zaplacením této náhrady nároky, které má objednatel vůči osobě odpovědné za vadné plnění předmětu kontroly tak, jako by mu byly tyto nároky postoupeny. Jedná se o případ zákonné cese.

I při realizaci tohoto smluvního typu je třeba věnovat pozornost konkrétnímu smluvnímu ujednání.

Rovněž vzhledem ke stručnosti právní úpravy lze jen doporučit, tak jako i u jiných smluvních typů, vydání příslušných obchodních podmínek (např. pro provádění revizí elektroinstalací) a usnadňovat kontraktaci smluvním odkazem na tyto podmínky (v obchodních podmínkách je možno také mj. stanovit i otázky placení, případně fakturování, splatnosti faktur, úroků atd.).

Tichá společnost

Tichá společnost je právní vztah účastníků, z nichž jeden, označovaný jako tichý společník, se podílí vkladem na podnikání podnikatele – druhého účastníka. Z účasti mu vzniká právo na podíl na zisku.

Důvodová zpráva k občanskému zákoníku navrhla za ustanovení o společnosti civilního práva ustanovení o tiché společnosti. Tím se sledovalo to, že dojde (vyjma zvláštního případu pracovní smlouvy) k úplnému zařazení všech smluvních typů do kodexu. Důvodová zpráva uvedla: „Vzhledem k tomu, že tichým společníkem může být jakákoli osoba, která uzavírá smlouvu s podnikatelem, není ... důvod vyčleňovat tento smluvní typ mimo občanský zákoník, ... jde o obdobnou situaci jako v případech smluv o pojištění bankovních smluv apod.“

Občanskoprávní úprava vychází přitom zásadně z dřívější právní úpravy obchodněprávní.

Označení Tichá společnost je přitom odůvodněno pojmenováním v jiných evropských jazycích.

Tichou společnost upravuje ustanovení § 2747–2755 občanského zákoníku.

Uzavřením smlouvy o tiché společnosti nevznikne obchodní společnost, ani se tím tichý společník nestane podnikatelem, neprovádí se zápis do obchodního rejstříku; vznikne smluvní vztah mezi stranami smlouvy.

Základní ustanovení

Smlouva musí obsahovat podstatné náležitosti tohoto smluvního typu (§ 2747):

- tichý společník se zavazuje ke vkladu, kterým se bude podílet po celou dobu trvání tiché společnosti na výsledcích podnikání podnikatele a
- podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku.

Tichá společnost může být ujednána i k účasti tichého společníka jen na provozu některého ze závodů podnikatele.

Vzhledem k široké smluvní volnosti bude pak zřejmě možné vymezit, že se tichý společník bude podílet jen na podnikání některé části (některých částí) závodu, pokud u této části (částí) budou pro tuto část sledovány její příslušné ekonomické výsledky.

U akciové společnosti schvaluje smlouvu o tichém společenství, její změny a zrušení valná hromada.

Z textu zákona vyplývá, že není specifikováno, kdo může být tichým společníkem, zatímco druhého účastníka označuje zákon za podnikatele.

V praxi vznikaly otázky, kdo může být tichým společníkem. Tichým společníkem může být po našem soudu jakákoli osoba.

Současně se kladly otázky, zda může být jakýkoli subjekt i v pozici podnikatele. Tuto otázku řešil již K. Eliáš² a podle našeho názoru správně uvedl, že v situaci, kdy subjekt v pozici podnikatele (z hlediska této smlouvy) nebude podnikatelem, nelze uzavřít smlouvu o tichém společenství, ale případně jen smlouvu nepojmenovanou.

Další otázkou je, zda jeden podnikatel může mít více tichých společníků na základě jednotlivých smluv. Přestože to zřejmě oslabí „tichost“ společníka, zákon takové situace po našem soudu nezakazuje. Nic ani nebrání tomu, aby se někdo stal tichým společníkem na podnikání většího počtu podnikatelů, a to na základě samostatných smluv.

Smlouva nemá předepsanou písemnou formu. Uzavření v písemné formě lze však jen doporučit. Mohlo by totiž dojít ke sporům mezi podnikatelem a tichým společníkem o obsah smluvního ujednání a zachycení smlouvy v písemné formě může pak usnadnit dokazování některých skutečností.

Vklad

Předmětem vkladu může být určitá peněžní částka, určitá věc, právo nebo jiná majetková hodnota využitelná při podnikání.

Tichý společník předá podnikateli předmět vkladu bez zbytečného odkladu po vzniku tiché společnosti, nebo mu s ním umožní nakládat. Nestanoví-li se smlouvou jinak, stává se podnikatel převzetím věci, s výjimkou nemovitých věcí, jejím vlastníkem.

Je-li předmětem vkladu nemovitá věc, je podnikatel oprávněn k jejímu užívání a požívání.

Bude-li vkladem nemovitost a dojde-li ke ztrátě při podnikání, nemůže tedy – podle našeho názoru – ztratit tichý společník vlastnictví nemovitosti. Rozsah jeho vkladu však bude při stejném rozsahu užívání a požívání zkrácen.

2 ELIÁŠ, K. a kol. *Kurs obchodního práva, Obchodní závazky, Cenné papíry*. Praha: C. H. Beck, 1996, s. 357.

Po našem soudu, protože může být předmětem vkladu i právo k předmětům průmyslového vlastnictví (např. k ochranné známce), nemuselo by vždy dojít jen k převodu tohoto práva, ale domníváme se, že by mohlo být i sjednáno, že po dobu trvání smluvního vztahu by byl podnikatel oprávněn k výkonu práva.

Tichý společník se podnikání přímo neúčastní, a nemůže tedy jednat a rozhodovat v konkrétních obchodních případech. Protože se ovšem jedná o jeho případný profit či ztrátu, je třeba mu umožnit nahlížet do obchodní dokumentace a znát účetní záznamy podnikatele. Zákon proto stanoví, že je tichý společník oprávněn nahlížet do obchodních dokladů a účetních záznamů týkajících se podnikání, na němž se účastní, a je oprávněn požadovat stejnopis účetní závěrky.

K ujednání, které toto právo omezuje nebo vylučuje, se nepřihlíží, osvědčí-li tichý společník rozumný důvod domnívat se, že obchodní doklady nejsou vedeny správně nebo poctivě. Podnikatel pak vydá tichému společníkovi stejnopis účetní závěrky bez zbytečného odkladu po jejím vyhotovení a případném schválení, je-li vyžadováno; k opačnému ujednání se nepřihlíží.

Podíl na zisku a ztrátě

Pro určení podílu tichého společníka na výsledku podnikání je rozhodná účetní závěrka. Podíl na zisku vyplatí podnikatel do třiceti dnů po vyhotovení účetní závěrky a jejím případném schválení, je-li to vyžadováno.

K případnému ujednání o tom, že se tichý společník nepodílí na zisku nebo ztrátě, se nepřihlíží.

Na ztrátě se tichý společník podílí stejně jako na zisku; nepřihlíží se k opačnému ujednání.

Tichý společník se podílí na zisku nebo ztrátě podnikatele v ujednané výši, jinak ve výši určené vzhledem k výši jeho vkladu a zavedené praxi stran, popřípadě vzhledem k zvyklostem. U zisku se jedná o čistý zisk, od kterého se odečte příděl do fondu, který podnikatel vytváří a se kterým nesmí libovolně nakládat.

Vklad tichého společníka se nezvyšuje o jeho podíl na zisku, který nevybere. Zákon dále stanoví, že se o podíl na ztrátě zkracuje vklad tichého společníka.

Tichý společník přitom není povinen při podílu na ztrátě z podnikání svůj vklad doplňovat a na ztrátě se účastní jen do výše svého vkladu.

Při eventuálním podílu na zisku a případné ztrátě v následujícím období nelze požadovat vrácení zisku. Pokud by docházelo jen ke ztrátám, není sice podle obchodního zákoníku společník povinen vklad nijak doplňovat, jestliže by však byl celý jeho vklad vyčerpán, zaniká účast tichého společníka.

Smluvně je však zřejmě možno dohodnout možnost, aby tichý společník při ztrátě svůj vklad doplnil.

U tiché společnosti vznikají práva a povinnosti z podnikání vůči třetím osobám pouze podnikateli. Zavázán je jen podnikatel.

Tichý společník však za závazky podnikatele ručí, a to ve dvou případech:

- jestliže je jeho jméno obsaženo ve jménu, popř. firmě podnikatele, nebo
- jestliže prohlásí osobě, s níž jedná podnikatel o uzavření smlouvy, že oba podnikají společně.

V ostatních případech tichý společník za závazky podnikatele neručí; za tyto závazky odpovídá podnikatel.

Smyslem tichého společenství je právě jeho „skrytost“; vůči třetím osobám by se nemělo nijak projevovat. Pokud k projevení dojde určeným způsobem, má to zákonem stanovené důsledky.

Smlouva může být uzavřena na dobu určitou i neurčitou. Nebyla-li tichá společnost ujednána na určitou dobu, lze ji vypovědět nejpozději 6 měsíců před koncem účetního období.

Zrušení tiché společnosti

Tichá společnost se zrušuje:

- dosáhne-li podíl tichého společníka na ztrátě výše jeho vkladu, ledaže uhradí podíl na ztrátě nebo doplní vklad,
- ukončí-li se podnikání, kterého se tichá společnost týká, nebo
- bylo-li rozhodnuto o úpadku podnikatele nebo tichého společníka, zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení, zrušením konkurzu proto, že majetek je zcela nepostačující, anebo zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.

Po zániku tiché společnosti vydá podnikatel bez zbytečného odkladu vklad upravený o podíl na výsledku svého podnikání podle stavu ke dni zániku tiché společnosti.

Vzhledem k poměrně široké dispozitivnosti a stručnosti právní úpravy jsou otevřeny nejrůznější možnosti smluvních ujednání „ušitých na míru“ pro daný případ. Vzhledem k tomu, že tichými společníky bývají často i osoby bez zkušeností v oblasti podnikatelské i smluvní (kteří se odhodlávají, jak praxe ukazuje, ke konzultaci až v případě reálné hrozby ztráty svého vkladu), lze říci, že konstatování o právní pomoci, která je vhodná obecně při přípravě a vzniku smlouvy, zde platí ve zvýšené míře.

V souvislosti s tichým společenstvím je občas někdy s ironií uváděno a používáno jako kritika existence tohoto smluvního typu, že jeho základní funkcí je legalizace „legálně“ nabytých prostředků. Tento názor nesdílíme. Tato funkce může být naplňována pomocí

jiných prostředků. Podstata takových otázek má své příčiny vzniku jinde, jde o problematiku širší, netýkající se jen tichého společenství.

Tiché společenství, a v tom je jeho smysl, umožňuje soustředit u podnikatelů jistý rozsah volných prostředků (jež by jinak nebyly k podnikání přímo určeny), a tím přispívá k zapojení do podnikatelské činnosti subjektů, které se z nejrůznějších důvodů nechtějí podílet na podnikání jiným (otevřeným) způsobem. Jde o způsob financování podnikatelské činnosti.

Závěrečné poznámky

Význam smluvního jednání je zřejmý právě ze široké smluvní volnosti, kterou zákoník umožňuje, a ze skutečnosti, že dílčí okruhy problémů zákoník neřeší a ponechává je smluvním partnerům. Při kontraktaci je přitom možno vycházet z publikovaných praktických poznatků.

Příznivý průběh obchodních případů (bez nepříznivých důsledků), realizace, event. aplikace právních ustanovení jsou po našem soudu limitovány zejména úrovní právních předpisů, úrovní smlouvy i kvalitním dokladováním průběhu plnění smlouvy a rychlostí a kvalitou rozhodování sporů.

Z těchto předpokladů k úspěšné realizaci a aplikaci práva přispívá tedy i kvalifikované uzavírání smluv (jasných, srozumitelných, určitých) a dokladování průběhu plnění smlouvy, které je v možnostech subjektů obchodního práva.

Rozhodující význam přitom má výběr smluvního partnera a vhodná volba zajišťovacích prostředků. Při uzavírání smluv bychom se měli snažit vyvarovat „klasických nedostatků“.

Začasté zjišťujeme, že dohody učiněné mezi smluvními stranami nejsou v souladu se zákonem nebo nejsou voleny příliš vhodně. Přestože se může jednat o známé otázky, řada nedostatků se stále opakuje. Připomínáme, že značné procento smluv trpí nedostatkem již při určení subjektů.

Další neméně důležitou otázkou je používání nevysvětlených pojmů a zkratk. Smluvním stranám lze jen doporučit, aby pojmy použité ve smlouvě (které nejsou pojmy právních předpisů a ani jejich obsah není dán obchodními zvyklostmi) v úvodu smlouvy definovaly; totéž platí o zkratkách.

Literatura

BEJČEK, J., K. MAREK, J. KOTÁSEK a D. ONDREJOVÁ. *Nástin obchodního práva II. 2.*, upr. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 111 s. Edice multimediálních učebních textů č. 78. ISBN 978-80-210-4978-9.

ELIÁŠ, K. a kol. *Kurs obchodního práva, Obchodní závazky, Cenné papíry*. Praha: C. H. Beck, 1996, s. 357.

ELIÁŠ, K. a M. ZUKLÍNOVÁ. *Principy a východiska nového kodexu soukromého práva*. Praha: Linde Praha, a.s., 2001.

MAMOJKA, M. a P. ZAJAC. *Obchodné právo*. Akadémia policejného zboru SR, 1996, 157 s.

MAREK, K. *Smluvní obchodní právo, kontrakty*. 4. aktualizov. a rozšířené vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 477 s. ISBN 978-80-210-4619-1.

OVEČKOVÁ, O. a kol. *Obchodný zákonník, Komentár*. 2. vyd., IURA EDITION, 2005.

SUCHOŽA, J. a J. HUSÁR. *Právo, Obchod, Ekonomika II*. 1. vyd. Praha: Leges 2012, 624 s. ISBN 978-80-87576-33-5.

SUCHOŽA, J., J. HUSÁR, K. MAREK a P. RABAN. *Česko-slovenské kontexty obchodního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 544 s. ISBN 978-80-7357-707-0.

ŠVESTKA, J., J. DVOŘÁK a J. FIALA. *Občanský zákoník, komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-370-8.